

อนาคตทุเรียนไทย อย่าทำเสียของ

เข้าสู่ต้นฤดูทุเรียน ก็ปรากฏข่าว “ทุเรียนอ่อน” ออกมาสู่ท้องตลาด ทำให้อ่อนนอกอ่อนใจ

แน่นอน ผู้บริโภคต้องการบริโภคทุเรียน และปีนี้ราคาก็น่าจะสูงกว่าปีที่แล้วราวๆ 20%

แต่ถ้าระบบการผลิตและจำหน่ายทุเรียนบ้านเรา ไม่สามารถควบคุมคุณภาพ ให้เป็นที่เชื่อมั่นในสายตาผู้บริโภค ว่าทุเรียนไทยมีคุณภาพสูงกว่าทุเรียนจากประเทศอื่นๆ ก็มีความแตกต่างในความรู้สึกของผู้บริโภค

เปรียบเทียบหยาบๆ เหมือนความรู้สึกของผู้บริโภคในตลาดรถยนต์เมื่อราวๆ 20 ปีที่แล้ว ว่า “รถญี่ปุ่น” กับ “รถยุโรป” มันแตกต่างกัน

จะต้องทำให้ความรู้สึกของผู้บริโภคมีการแบ่งแยกอย่างนั้น ระหว่างทุเรียนไทย กับทุเรียนต่างชาติ

ให้เกิดความรู้สึกว่า ทุเรียนไทย มันมีคุณภาพ มีเกรดดีกว่าทุเรียนต่างชาติ

ถ้าทำได้แบบนี้ อนาคตของทุเรียน จะยังเป็นชุมทรัพย์ของเกษตรกรไทยต่อไปในอนาคต

แต่ถ้าทำไม่ได้ ก็เห็นว่าจะเหนื่อยหนัก

ล่าสุด รศ.ดร.อัทธ์ พิศาลวานิช ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ร่วมกับ สถาบันทุเรียนไทยเปิดเผยบทวิเคราะห์ อนาคตทุเรียนไทย : โอกาสหรือความเสี่ยง

โดยเทียบสถานการณ์ 10 ปี (ปี 2554-2563) ที่ผ่านมา และแนวโน้ม 5 ปี ข้างหน้า (ปี 2564-2568)

ข้อมูลที่น่าสนใจหลายประการ

1.10 ปี ที่ผ่านมา มีการส่งออกทุเรียนทั่วโลกเพิ่มขึ้น 48.3%

จาก 521,028 ตัน ในปี 2554 เป็น 772,860 ตัน ในปี 2563

และใน 5 ปี ข้างหน้า จะมีการส่งออกทุเรียนทั่วโลกเพิ่มขึ้น 134.5%

เป็น 1,812,201 ตัน

ประเทศไทยครองแชมป์ส่งออกทุเรียนอันดับ 1 มาโดยตลอด

2.ในปี 2568 คาดว่า ไทยจะส่งออกทุเรียน 1,044,672 ตัน (ส่วนแบ่งตลาด 57.65%)

ตามด้วยเวียดนาม 165,465 ตัน (9.13%) และมาเลเซีย 76,379 ตัน (4.21%)

3.ในด้านผู้นำเข้า ในอีก 5 ปีข้างหน้า จีนจะยังคงเป็นผู้นำเข้าทุเรียนรายใหญ่ของโลก

โดยจีนนำเข้าเพิ่มขึ้น 95.1% จากปี 2563 เป็น 938,882 ตัน

รongมาเป็นอongก จะนำเข้าเพิ่มขึ้น 61.4% เป็น 374,245 ตัน และมีประเทศผู้นำเข้ารายใหม่ที่น่าจับตามอง คือ เกาหลีใต้ และได้หวัน แม้ว่าปริมาณนำเข้าจะยังไม่มากนัก แต่การนำเข้าขยายตัวเพิ่มขึ้นมากถึง 53.3% และ 35.7% ตามลำดับ

4.ในส่วนของการผลิตทุเรียนในอาเซียนช่วง 10 ปี (2554-2563) ที่ผ่านมา

อินโดนีเซียครองแชมป์การผลิตทุเรียนมากที่สุดในโลก ตามด้วยไทย มาเลเซีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์

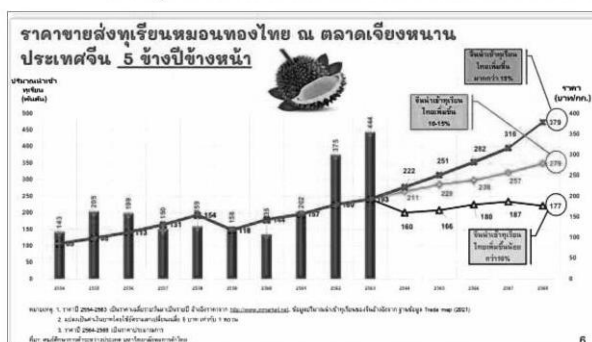
แต่ทุเรียนอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ส่งออกน้อย เพราะมีข้อจำกัด

ด้านคุณภาพและ

มาตรฐานการส่งออก

ค า ด ว า ใน 5 ปีข้างหน้า ไทยจะแซงหน้า อินโดนีเซีย ตามมา ด้วย มาเลเซีย และ เวียดนาม

โดยในปี 2568 ผลผลิตทุเรียนไทย จะมากเป็นอันดับ 1 (39.2% ของผลผลิต ทุเรียน ทั้งหมด ของ อาเซียน) อินโดนีเซียเป็น อันดับ 2 (30.6%) ของอาเซียน

5.ผลผลิตทุเรียนไทย 5 ปีข้างหน้าจะเพิ่ม 83% (2,028,490 ตัน ในปี 2568)

บริโภคในประเทศเพิ่ม 101.7% (983,817 ตัน ในปี 2568)

การส่งออกเพิ่มขึ้น 68.3% (1,044,672 ตันในปี 2568)

ปี 2563 มีสัดส่วนการบริโภคในประเทศ 44% ส่งออก 56%

แต่พอถึงปี 2568 จะมีสัดส่วนการบริโภคในประเทศ 48.5% ส่งออก 51.5%

6.สำหรับพื้นที่ปลูกทุเรียนในไทย ช่วง 10 ปี (ปี 2554-2563) ที่ผ่านมา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเนื้อที่เพาะปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าทุกภาคในประเทศไทย

โดยในปี 2563 เนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น 5 เท่า เมื่อเทียบกับปี 2554 เนื่องจากปลูกทุเรียนแทนพืชอื่น เช่น ยางพารา มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และในปี 2560-2563 ผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 140,000 ตันต่อปี เพิ่มขึ้นกว่า 20 เท่าจากปี 2554-2559

7.ราคา สำหรับราคาทุเรียนหอมทองที่เกษตรกรขายได้ทีละสวน ปี 2559-2563 ราคาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 11.0 บาท/กก. เพิ่มจากในปี 2554-2558 ที่มีราคาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 4.6 บาท/กก.

พูดง่าย ๆ ว่า ราคาเพิ่มขึ้นเร็วในระยะหลัง

อนาคตราตาทุเรียน 5 ปีข้างหน้า (ปี 2564-2568) คาดว่าราตาทุเรียนหมอนทองที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศ (เฉลี่ยทั้งประเทศ) ในปี 2568 ประมาณ 144 บาท/กก.

ราตาทุเรียนหมอนทองที่เกษตรกรขายได้ทั่วประเทศ เฉลี่ยในปี 2564-2568 ประมาณ 126 บาท/กก.

โดยแบ่งเป็น 3 กรณี ขึ้นอยู่กับว่า

1)หากจีนนำเข้าทุเรียนไทยน้อยกว่า 10% ราคาขายส่งทุเรียนหมอนทองไทย ณ ตลาดเจียงหนาน ปี 2568 ประมาณ 177 บาท/กก. ซึ่งเฉลี่ยราตาในปี 2564-2568 ประมาณ 174 บาท/กก.

2)หากจีนนำเข้าทุเรียนไทยเพิ่ม 10-15% ราคาขายส่งทุเรียนหมอนทองไทย ณ ตลาดเจียงหนาน ปี 2568 ประมาณ 279 บาท/กก. เฉลี่ยราตาในปี 2564-2568 ประมาณ 243 บาท/กก.

และ 3)หากจีนนำเข้าทุเรียนไทยเพิ่มมากกว่า 15% ราคาขายส่งทุเรียนหมอนทองไทย ณ ตลาดเจียงหนาน ปี 2568 ประมาณ 379 บาท/กก. เฉลี่ยราตาในปี 2564-2568 ประมาณ 290 บาท/กก.

8.โอกาสของทุเรียนไทย

รศ.ดร.อัทธ์ ได้ชี้ให้เห็นภาพน่าสนใจว่า ทุเรียนของไทยเรามี 5 โอกาสสำคัญ ได้แก่

1.มีโอกาสนมณฑลชั้นในของจีน

2.มีโอกาสรสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น

3.โอกาสทุเรียนเฉพาะถิ่น และทุเรียนอัตลักษณ์ท้องถิ่น จะได้รับความนิยมมากขึ้น

4.มีโอกาพัฒนาคุณภาพ ตาม GMP และ GAP

และ 5.โอกาสในตลาดใหม่ เกาหลี ญี่ปุ่น ตะวันออกกลาง และอินเดีย

9.ความเสี่ยง

อย่างไรก็ตาม ทุเรียนไทยมี 9 ความเสี่ยง คือ 1.จีนอนุญาตให้นำเข้าจากประเทศอื่น 2.ไทยขาดระบบตรวจสอบย้อนกลับ 3.ทุเรียนอ่อน และเครื่องมือในการตรวจ 4.จีนตรวจเข้มมากขึ้น 5.จีนมีการปลูกทุเรียนและพัฒนาสายพันธุ์ 6.ประเทศไทยเน้นส่งออกทุเรียนสด 7.ขาดแพ็คเกจจิ้งในการยืดอายุทุเรียนสด 8.สวมสิทธิ์ทุเรียนจากประเทศเพื่อนบ้าน 9.ตลาดถูกควบคุมโดยล้ง

สรุป จากการศึกษาวิจัยข้างต้น ทำให้เห็นว่า ทุเรียนไทยเป็นสินค้าเกษตรที่มีโอกาสอันงดงามรออยู่ แต่จะต้องมีการบริหารจัดการและพัฒนากระบวนการผลิตและจำหน่ายที่ดี จึงจะคว้าโอกาสนั้นไว้ได้

แต่ถ้ายังไม่ปล่อยให้ทุเรียนอ่อนออกสู่ตลาด ยังไม่มีการพัฒนาด้านการตลาดอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง จริงจัง สร้างแบรนด์ที่มีมูลค่า เป็นที่จดจำ ก็อาจจะสูญเสียโอกาสนั้นไปอย่างน่าเสียดาย

สารลัม